

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/55/2014
Identifikačné číslo spisu:	2113011268
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2113011268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému V. B. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. a/, písm. e/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 25. septembra 2014 v Bratislave dovolanie obvineného V. B., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca, advokáta so sídlom Teodora Tekela 23 v Trnave, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 18. februára 2014 sp. zn. 3 To 123/2013 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. B. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 22. októbra 2013 sp. zn. 30 T 37/2013 bol obvinený V. B. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. a/, písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času dňa 31. januára 2013 až do 20:40 hod. dňa 11. februára 2013, kedy si na neznámom mieste neoprávnene zadovážil, prechovával v byte č. 6 na 1. poschodí bytového domu č. XXXX/XX na ul. Y. v M. 19 kusov zatavených plastových injekčných striekačiek o objeme 20 ml s obsahom svetložltého kryštallického materiálu s celkovou hmotnosťou 285,28 g, ktorý obsahoval metamfetamín s priemernou koncentráciou 78,2 % s obsahom 223,089 g absolútneho metamfetamínu a jeden kus zatavenej injekčnej striekačky o objeme 2 ml s obsahom bieleho kryštallického materiálu o hmotnosti 488 mg obsahujúceho metamfetamín s priemernou koncentráciou 74,6 % hmotnostného s obsahom 364 mg absolútneho metamfetamínu, pričom predpokladaná hodnota zaistených psychotropných látok na čiernom trhu predstavuje sumu 5.715,36 Eur až 15.717,24 Eur, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a skutku sa dopustil napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 8. januára 2010 sp. zn. 3 T 355/09, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8. januára 2010 odsúdený pre zločin nedovolennej výroby

omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písmeno c/, písmeno d/ Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 13 (trinásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj trest prepadnutia vecí - peňažnej hotovosti vo výške 3.795,- Eur, uložených na depozitnom účte Krajskej prokuratúry v Trnave.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. bol obvinenému uložený aj ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie jednak krajský prokurátor v Trnave, ako aj obvinený V. B..

Krajský prokurátor v odvolaní namietal okresným súdom ustálenú hodnotu zaistených psychotropných látok, ktorá mala byť vyššia a potom aj skutok, ktorého sa obvinený dopustil, mal byť prísnejšie kvalifikovaný podľa § 172 ods. 3 Tr. zák.

Obvinený ako dôvody odvolania uviedol, že trestné stíhanie v predmetnej veci prebehlo na základe dôkazu získaného nezákonným spôsobom, a to dôkazy zabezpečené na základe príkazu na domovú prehliadku, ktorý vydal pred začatím trestného stíhania Okresný súd Galanta dňa 8. februára 2013 a na vykonanie predmetnej domovej prehliadky, ako neodkladného a neopakovateľného úkonu, neboli splnené podmienky, pretože polícia už prinajmenšom štyri dni pred vydaním príkazu disponovala konkrétnymi informáciami o tom, že obvinený predal drogy. Tieto informácie boli postačujúce nielen na začatie trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Tr. por., ale aj na vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. Namietal, že príkaz na domovú prehliadku nebol odôvodnený konkrétnymi skutkovými okolnosťami vo vzťahu k nebezpečenstvu z omeškania, neodkladnosti a neopakovateľnosti a taktiež namietal, že bol hrozbou uloženia poriadkovej pokuty donútený predložiť proti sebe dôkaz, na základe ktorého došlo následne k jeho obvineniu, čo je v rozpore s ústavným právom nebyť donucovaný k sebaobviňovaniu. Za nezákonný považoval aj posudok znaleckého Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave a označil ho za nepoužiteľný z toho dôvodu, že uznesenie o pribratí znalca nebolo doručené obvinenému, čo je porušením jeho práva na obhajobu.

O týchto odvolaniach rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením z 18. februára 2014 sp. zn. 3 To 123/2013 tak, že ako odvolanie krajského prokurátora, tak aj odvolanie obvineného V. B. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podal obvinený V. B. prostredníctvom obhajcu dovolanie, ktoré opieral o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por.

Obvinený v dovolaní najprv predniesol argumenty vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a uviedol, že trestné konanie v predmetnej veci prebehlo na základe dôkazu získaného nezákonným spôsobom, a síce na základe príkazu na domovú prehliadku vydaného pred začatím trestného stíhania Okresným súdom Galanta dňa 8. februára 2013, ktorého nezákonnosť vyplýva z absencie zákonnej požiadavky na nebezpečenstvo z omeškania, neodkladnosť a neopakovateľnosť úkonu, z absencie dostatočného odôvodnenia príkazu z pohľadu nebezpečenstva z omeškania a neodkladnosti a neopakovateľnosti úkonu a z vydania vecí donútením.

Obvinený tvrdil, že už z odôvodnenia samotného príkazu súdu je zrejmé, že v danom prípade nemohol byť príkaz vydaný z dôvodu, že vo veci nebolo začaté trestné stíhanie, ktoré sa v súlade s ustanovením § 199 ods. 1, druhej vety Tr. por. začne vydaním uznesenia. Z odôvodnenia príkazu, podľa obvineného, zároveň vyplýva, že v danej veci nešlo o prípad nebezpečenstva z omeškania, pretože polícia už od 1.

februára 2013 a s určitosťou minimálne od 4. februára 2013, t. j. 4 dni pred vydaním príkazu, disponovala celkom konkrétnymi informáciami o tom, že obvinený predal drogy, kde ich predal a komu a odkázal na úradné záznamy, pričom tieto informácie boli, podľa neho, dostačujúce aj na vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. konkrétnej osobe, nielen na začatie trestného stíhania uznesením podľa § 199 ods. 1 Tr. por.

Vývodzoval z uvedeného, že polícia aj chcela postupovať podľa Trestného poriadku, keď požiadala o vydanie príkazu na domovú prehliadku a zároveň postupovať aj podľa zák. č. 171/1993 Z. z., keď vykonáva naďalej operatívne preverovanie, čo je neprípustné.

Skutočnosť, že domovú prehliadku policajné orgány vykonali až 11. februára 2013, hoci príkaz bol vydaný 8. februára 2013, ako aj skutočnosť, že polícia ani nechcela vykonaním domovej prehliadky vo veci začať trestné stíhanie, podľa obvineného, potvrdzujú, že nebezpečenstvo z omeškania nehrozilo, pretože v uznesení o začatí trestného stíhania zo dňa 11. februára 2013 sa deklaruje, že trestné stíhanie bolo začaté vykonaním prehliadky osobného motorového vozidla EČ: Q., t. j. pred vykonaním domovej prehliadky.

Obvinený poznamenal, že za týchto okolností je vylúčené začínať trestné stíhanie vykonaním domovej prehliadky, keď zákon vyžaduje uznesenie podľa § 199 ods. 1 Tr. por., čo sa nestalo, nebezpečenstvo z omeškania nehrozilo a na začatie trestného stíhania sa pritom použili až dôkazy získané z domovej prehliadky. Podotkol, že uvedené sa vzťahuje aj na vykonanie prehliadky vyššie označeného osobného motorového vozidla, pretože nemožno dospieť k záveru, že policajné orgány nemali čas na formálne začatie trestného stíhania uznesením tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 199 ods. 1 Tr. por.

V danej súvislosti obvinený poukázal na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5 Tdo 47/2010 a 2 Tdo 37/2011), ako aj na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky k otázke použiteľnosti dôkazov vychádzajúcich z nezákonného dôkazu, ako aj k otázke neodkladnosti úkonu.

Ďalej obvinený poukazoval na nedostatočné odôvodnenie príkazu na domovú prehliadku a na prehliadku motorového vozidla, čo súvisí s vyššie uvedeným, pričom konštatoval, že pokiaľ by súd chcel odôvodniť, prečo v danom prípade hrozí nebezpečenstvo z omeškania, musel by dospieť k záveru, že taký dôvod neexistuje a príkaz by nevydal.

Obvinený namietal, že bol nezákonným spôsobom, hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, donútený predložiť proti sebe dôkaz, na základe ktorého došlo následne k jeho obvineniu a vykonávaniu vyšetrovacích úkonov, čo je v rozpore s ústavným právom nebyť donucovaný k sebaobviňovaniu. Opäť v tej súvislosti poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

V ďalšej časti obvinený namietal, že pokiaľ polícia mala informácie o páchaní trestnej činnosti obvineným, mali policajti postupovať podľa ustanovení § 113 Tr. por. o sledovaní osôb a vecí na základe príkazu prokurátora. V súvislosti s týmto inštitútom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 35/2010.

Obvinený argumentoval aj tým, že nezákonným spôsobom bol získaný dôkaz - znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, pretože vyšetrovateľ nepostupoval podľa § 142 ods. 3 Tr. por., keďže uznesenie o pribratí znalca doteraz nebolo doručené obvinenému, čo je porušením práva na obhajobu a získanie dôkazu nezákonným spôsobom.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. obvinený uviedol, že hodnota drogy bola v predmetnej veci určená na základe dôkazu - správy Národnej kriminálnej agentúry, ktorej pravdivosť a vierohodnosť nie je možné žiadnym spôsobom overiť a v takom prípade ide o porušenie práva na obhajobu, lebo súd vychádzal z pravdivosti údajov v tejto správe, ale obhajoba ju spochybňuje

a zdôrazňuje, že je nepreskúmateľná, lebo polícia tam môže viesť čokoľvek. Pritom právna kvalifikácia skutku podľa odseku 2 písm. e/ § 172 Tr. zák. je postavená výlučne na predpoklade pravdivosti správy Národnej kriminálnej agentúry, ktorú nie je možné žiadnym spôsobom overiť.

Zároveň obvinený namietal, že založiť vinu na hodnote určovanej „čiernym trhom“ je samo o sebe porušením práva na spravodlivé súdne konanie, pretože „čierny trh“ nie je pojem predpokladaný niektorým z ustanovení Trestného zákona a nezodpovedá ustanoveniam § 124 až § 126 Tr. zák., lebo na „čiernom trhu“ sa v právnom štáte obvykle nepredáva. Založenie viny na dôkaze takto deklarovanom je podľa obvineného aj porušením práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie.

Na základe toho obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor, ktorému bola daná možnosť vyjadriť sa k dovolaniu, sa k nemu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného V. B. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K podstatnej dovolacej námietke obvineného opierajúcej dovolací dôvod o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je treba uviesť, že príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov, konkrétne osobného motorového vozidla zn. Opel Corsa EČV: Q. bol vydaný vyšetrovateľom v súlade s ustanovením § 101 ods. 1 Tr. por. so súhlasom prokurátora dňa 11. februára 2013. Rovnako aj príkaz na domovú prehliadku bol vydaný ešte pred začatím trestného stíhania sudcom pre prípravné konanie a v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 Tr. por. Príkaz bol sudcom pre prípravné konanie náležite odôvodnený. To konštatuje najvyšší súd v zhode s tým, ako to zistil i krajský súd.

Vo veci konal vyšetrovateľ a priebeh týchto úkonov zodpovedal vyššie citovaným ustanoveniam Trestného poriadku, ako aj ustanoveniu § 104 ods. 1 Tr. por. Skutočnosť, že od vydania príkazu na domovú prehliadku po jej realizáciu uplynula lehota troch dní, nespochybňuje jej legálnosť.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 35/2010, na ktoré poukázal obvinený, sa na daný prípad nevzťahuje.

Nie v každom prípade je nevyhnutné nariaďovať sledovanie osôb a vecí podľa § 113 Tr. por. Ak sa prostriedkami podľa zákona o Policajnom zbore zistilo podozrenie z toho, že konkrétna osoba môže mať u seba v dome alebo iných priestoroch vecí pochádzajúce z trestnej činnosti, potom sa už predpokladá postup podľa Trestného poriadku, v danom prípade podľa § 100 a § 101 Tr. por.

V teraz posudzovanej veci obidva úkony boli nariadené pred začatím trestného stíhania s tým, že sa pri

nich postupovalo podľa ustanovení Trestného poriadku, vo veci konal vyšetrovateľ a nebolo v rozpore s Trestným poriadkom, ak sa úkony skoncentrovali do toho istého časového obdobia, keď vyvstala potreba vykonať aj prehliadku iných priestorov, pričom prehliadka iných priestorov a to uvedeného osobného motorového vozidla sa uskutočnila o niekoľko minút skôr, než sa začala domová prehliadka, čo bolo aj logické, keď ju vykonával ten istý vyšetrovateľ spolu s ďalšími tými istými príslušníkmi policajného zboru.

Keďže ako prvý bol vykonaný úkon prehliadkou osobného motorového vozidla začatej 11. februára 2013 o 19.35 hod., správne sa v uznesení o začatí trestného stíhania z tohto dňa konštatuje, že týmto úkonom z uvedeného dňa o 19.35 hod. sa začalo aj trestné stíhanie. Neodkladnosť tohto úkonu spočívala v tom, že pokiaľ by sa uskutočnila najprv domová prehliadka a až potom by vyšetrovateľ žiadal súhlas s vykonaním prehliadky iných priestorov, nebolo možné vylúčiť, že by sa mohol zmariť účel tohto úkonu.

Pri domovej prehliadke boli nájdené veci pochádzajúce z trestnej činnosti, ale obvinený nebol žiadnym spôsobom donucovaný k sebaobviňovaniu vydaním veci. Išlo o zákonný postup pri prehliadke, ak podľa § 104 ods. 1 Tr. por. bola osoba, u ktorej sa úkon vykonával, vyzvaná na dobrovoľné vydanie veci a obvinený tak aj urobil. Dovolacia námietka obvineného, že nemožno použiť dôkaz získaný na základe takého postupu pri domovej prehliadke, je neopodstatnená.

Čo sa týka obvineným namietaného nezákonného dôkazu znaleckým posudkom Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave pre ním uvádzaný dôvod, že uznesenie o pribratí znalca nebolo doručené obvinenému, možno za situácie, že obvinený mal obhajcu a obhajcovi bolo toto uznesenie doručené, konštatovať, že nešlo o zásadné porušenie práva na obhajobu, lebo sa tým zásadným spôsobom nezhoršilo postavenie obvineného z hľadiska možnosti uplatnenia jeho obhajovacích práv. Z procesného hľadiska mohol za obvineného napadnúť sťažnosťou obhajca obvineného, pokiaľ by išlo o namietanie pribratia práve tohto znaleckého ústavu, alebo namietanie vôbec dôvodnosti pribratia znalca do konania ako nepotrebného dôkazu. Z vecného hľadiska, pokiaľ ide o obsah posudku, mal ako obvinený, tak aj jeho obhajca kedykoľvek, či už v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní, možnosť vznášať k nemu námietky.

Neobstojí ani námietka obvineného, že by Národná kriminálna agentúra nemohla podať na základe monitorovania situácie v určitom regióne objektívnu správu o tom, za akú cenu sa drogy predávajú. Je pochopiteľné, že ak nejde o predaj a nákup omamných a psychotropných látok na základe povolenia, ale ide o nelegálne nakladanie s nimi, je treba vychádzať z takej ceny, za akú sa reálne tieto látky predávajú a o tom na základe svojej činnosti Národná kriminálna agentúra môže mať a aj má prehľad. Preto nemožno sa stotožniť s tvrdením obvineného, že dôkaz vykonaný prečítaním správy tejto agentúry je nepoužiteľný, lebo on taký dôkaz namieta pre pochybnosť o jeho vierohodnosti.

Pokiaľ obvinený dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. odvodzuje od toho, že na základe iného hodnotenia dôkazov si predstavuje aj iné skutkové závery a na základe toho inú právnu kvalifikáciu skutku, taký postup v dovolacom konaní nie je prípustný. Ak súd inak hodnotí dôkazy, nevykoná niektoré dôkazy, ktoré už nepovažuje za potrebné, alebo naopak vykoná také dôkazy, ktoré obvinený spochybňuje, neznamená to porušenie práva obvineného na obhajobu. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. preto Najvyšší súd Slovenskej republiky nezisťuje.

Ešte k dovolaciemu dôvodu uvádzanému v dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je nutné zdôrazniť, že rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení.

Argumentácia obvineného je mimo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., lebo vychádza z iných skutkových záverov, než k akým dospeli súdy prvého a druhého stupňa, používa iné hodnotenie dôkazov a spochybňuje skutkové okolnosti a súdmi ustálené skutkové závery, z ktorých vychádzali. Pokiaľ na základe toho namieta právnu kvalifikáciu skutku vo vzťahu k okolnosti

podmieňujúcej použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa odseku 2 § 172 Tr. zák., v dovolacom konaní to nie je prípustné.

Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov, z ktorých vychádzali súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací súd je viazaný tými skutkovými závermi, ku ktorým dospeli súdy nižších stupňov. Jednoznačne to vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov, nemôže slúžiť na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, lebo ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd.

V danom prípade skutok mohol byť posúdený tak, ako rozhodli súdy nižšieho stupňa a porušenie iného hmotnoprávneho ustanovenia sa tiež nezisťuje, a tak nie je daný ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Keďže dovolacie dôvody, o ktoré obvinený V. B. oprel svoje dovolanie, neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.